

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

یافته های نو در روان شناسی

سال ششم. شماره ۱۹. تابستان ۱۳۹۰

صفحات مقاله: ۹۷-۱۱۲

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۴/۸ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۹/۱

ساخت و اعتباریابی پرسشنامه فشارزاهای روانی دختران مراکز پیش دانشگاهی

رضوان همائی*

دکتر بهمن نجاریان**

چکیده

هدف پژوهش حاضر، ساخت و اعتباریابی مقیاسی برای سنجش فشارزاهای روانی دختران مراکز پیش دانشگاهی اهواز، بود. تعداد ۲۸۸ دختر از مراکز پیش دانشگاهی مناطق ۴ گانه اهواز به شیوه تصادفی چند مرحله ای، انتخاب گردید. داده ها با کاربرد طرح پژوهشی همبستگی وبااستفاده از تحلیل عاملی، روش مولفه های اصلی و چرخش واریماکس و آلفای کرونباخ تحلیل شدند. تحلیل مولفه های اصلی نشان داد که پرسشنامه فشارزاهای روانی دختران مراکز پیش دانشگاهی اهواز (PSSI) از سه عامل فشارزاهای عمومی مربوط به مدرسه، فشارزاهای مربوط به محیط خانواده و فشارزاهای مربوط به امتحانات و پرسش کلاسی تشکیل شده است. ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ و ضرایب بازآزمایی برای هر سه عامل رضایت بخش بود. می توان نتیجه گیری نمود که PSSI را می توان به عنوان ابزاری معتبر برای سنجش فشارزاهای روانی مراکز پیش دانشگاهی، به کاربرد.

واژه های کلیدی: اعتباریابی، فشارزاهای روانی

---

* دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، عضو هیئت علمی گروه روان شناسی، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

** دانشگاه شهید چمران، استاد گروه روان شناسی، اهواز، ایران

مقدمه

مدرسه نخستین نهاد اجتماعی موثر بر زندگی نوجوانان (براون و اوانز^۱، ۲۰۰۲) و تعیین کننده کیفیت رفتارهای نوجوانان است. فشارها و مشکلات نوجوانان در مدرسه و چالش هایی که با آن مواجهند، این گروه را در معرض خطر برای مشکلات رفتاری و روانی قرار می دهد (مت، آنس، میتل مارک و هتلد^۲، ۲۰۱۰؛ گلدشتاین و هیون^۳، ۲۰۰۰). همچنین فشارهایی که از سوی مدرسه به نوجوان وارد می شود سبب سوء رفتار در مدرسه، مانند تقلب و سرپیچی از قوانین مدرسه (هاو کینز، گیو، هیل، باتین - پیرسون و ابوت^۴، ۲۰۰۱)، ترک تحصیل (باتین - پیرسون، نیو کمب^۵، ابوت، هیل و کاتالانو^۶، ۲۰۰۰)، سوء مصرف مواد (باتیستیک و هوم^۷، ۱۹۹۷)، رفتار جنسی (رسنیک، بیرمن، بلوم، باومن، هریس و جونز^۸، ۱۹۹۷؛ هاو کینز و همکاران، ۲۰۰۱)، رفتارهای پر خاشک گرانه (گریفین، بوت وین، اسکلیر، دوپل، ویلیامز^۹، ۲۰۰۲) و کثر رفتاری (آرتور^{۱۰}، هاو کینز، پلارد^{۱۱}، کاتالانو و باگلیونی^{۱۲}، ۲۰۰۲؛ دورنباش، اریکسون، لایرد و ونگ^{۱۳}

۲۰۰۱؛ ویلیامز، آیرز^{۱۴}، ابوت، هاو کینز و کاتالانو، ۱۹۹۹) خواهد شد. درک دانش آموزان از پشتیبانی آموزگاران و هم سالان (روزنفلد، ریچمن و باون^{۱۵}، ۱۹۹۸) و همچنین خانواده (کاتز و گاتمن^{۱۶}، ۱۹۹۳) سبب سازگاری بهتر دانش آموزان با مدرسه می شود. والدینی که با فرزندان خود ارتباط مثبتی برقرار می سازند و در عین حال استقلال و آزادی شایسته سن نوجوان را به او می دهند، نوجوانان را کمتر به مشکلات رفتاری مبتلا می سازند (بیرنه، هادوک و پستن^{۱۷}، ۲۰۰۲)، هرچه حمایت و پاسخ دهی والدین بالاتر باشد، میزان مشکلات رفتاری فرزندان کمتر خواهد بود (آنولا، استاتین، نورمی^{۱۸}، ۲۰۰۰). روابط نوجوانان با خانواده در زمان استرس می تواند برای جلوگیری از علائم روانی، نقش میانجی را ایفا نماید (گران، کامپاس، تروم، مک ماهون، گیپسون، کمبل، کروچک و وسترهم^{۱۹}، ۲۰۰۶). در پژوهشی بردانش آموزان دبیرستانی در آمریکا، بالاترین نگرانی، در مورد اهداف آینده بود، دانش آموزان سفید پوست

1. Brown & Evans
2. Mette, Aance, Mittelmark & Hetland
3. Goldstein & Heaven
4. Hawkins, Guo, Hill & Battin - Pearson
5. Newcomb
6. Catalano
7. Battistich & Hom
8. Resnick, Bearman, Blum, Bauman, Harris, & Jones
9. Griffin, Botvin, Scheleier, Doyle & Williams
10. Arthur
11. Pollard
12. Baglioni
13. Dornbusch, Erickson, Laird & Wong
14. Ayers
15. Rosenfeld, Richman & Bowen
16. Katz & Gottman
17. Byrne, Haddock & Poston
18. Aunola, Statin & Nurmi,
19. Grant, Compas, Thrum, Mc Mahon, Gipson, Campbel, Krochock & Westerholm

عوامل شخصی و مدرسه را بیشتر از آمریکایی های آفریقایی تبار و آمریکایی های لاتین تبار استرس زا می دانند و دانش آموزان آمریکایی لاتین تبار، خانواده را عامل استرس زای مهم تری نسبت به سایر عوامل استرس زای دانستند (آندا، بارونی، بسکین، بوشوالد مار گاو^۱، ۲۰۰۰). خانواده آشفته با درآمد کم، باعث استرس بالا در دانش آموزان خواهد شد (کاستیلو، کانو، چن، بلوکی و الدس^۲، ۲۰۰۸). فشار امتحانات در مدرسه از دیگر عوامل فشارزا برای دانش آموزان است که هرچه فرد حساس تر و دارای توقعات بالاتر از خود و اعتماد به نفس کمتر باشد، دچار اضطراب امتحان بیشتری خواهد بود (مانی^۳ و مانی، ۱۹۷۵). وجود استرس و نگرانی بر نمرات امتحان دانش آموزان تاثیر خواهد داشت (کوک، باند، فریچ، ریچارد و داویس^۴، ۲۰۰۴). کایسلر، پلمن و نیکولس^۵ (۲۰۰۹) سطوح بالای استرس را، سبب اختلال در تمرکز عنوان نموده اند. بررسی متون روان شناسی نشان می دهد که مقیاس هایی برای سنجش عوامل فشارزا در قشرهای مختلف ساخته شده است. به دلیل اهمیت دوره دانش آموزی و با توجه به مشکلات نوجوانان دانش آموز، مقیاس هایی برای سنجش فشارزاها در دوره دبیرستان و دانشگاه ساخته شده است (فان شاو و بورنت^۶، ۱۹۹۱؛ کرندال^۷، ۱۹۹۱؛ اکایاشی، شیمادا، نیوا و موریاتومی^۸، ۱۹۹۲؛ کرنی، درابمن و بیزلی^۹، ۱۹۹۳، آن^{۱۰}، ۲۰۰۶؛ ویتزل و مک کاهون^{۱۱}، ۲۰۰۸) و مقیاس هایی نیز در ایران برای این گروه ها ساخته شده است (ظریفیان یگانه، ۱۳۷۳؛ پولادی ری شهری، ۱۳۷۴؛ کجباف نژاد، ۱۳۷۵؛ نجاریان و علی اکبری دهکردی^{۱۲}، ۲۰۰۳). عواملی که از این مقیاس های مختلف به دست آمده، متفاوت است مثلاً فان شاو و بورنت (۱۹۹۱) چهار عامل فشارزای معلم، دوست، فعالیت های باشگاهی و مطالعه را اشاره نموده است. ویتزل و مک کاهون (۲۰۰۸) منابع فشارزا شامل همسالان، خانواده و استادان مطرح نموده اند. شماری از مقیاس هایی که در ایران ساخته شده است دو عامل فشارزاهای تحصیلی و غیر تحصیلی را عنوان نموده اند (ظریفیان یگانه، ۱۳۷۲؛ کجباف نژاد، ۱۳۷۵؛ نجاریان و علی اکبری دهکردی، ۲۰۰۳). در تحقیق پولادی ری شهری^۴ عامل فشارزای تحصیلی، محیط آموزشی، فارغ التحصیلی و محیط خوابگاه به دست آمده است. در این پژوهش به دلیل عدم وجود مقیاسی در زمینه فشارزاهای مربوط به مقطع پیش دانشگاهی و با توجه به تفاوت این مقطع تحصیلی با دبیرستان و دانشگاه و به دلیل وجود عوامل فشارزای آمادگی برای کنکور، به ساخت و اعتباریابی مقیاسی برای سنجش فشارزاهای روانی در دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی اهواز پرداخته شد.

1. Anda , Baroni ,Boskin ,Buchwald & Margau
2. Castillo ,Cano , Chen , Bluckey & Olds
3. Many
4. Keogh ,Bond, Freach , Richard & Davis
5. Kaiseler , Polman & Nichols
6. Fanshaw & Burnett
7. Crandall
8. Okayasu , Shimada , Niwa & Moriyatomy
9. Kearney , Drabman & Beasley
10. Ann
11. Weitzel & Mc Cahon
12. Najarian & Ali Akbari Dehkordy

سوال پژوهش

آیا می توان مقیاسی معتبر و پایا برای سنجش فشارزاهای روانی در دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی ساخت؟

روش پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی اهواز است. در این تحقیق از ۳ نمونه هر یک برای ساخت مقیاس (۲۸۸ نفر)، باز آزمایی (۸۰ نفر) و اعتباریابی (۱۰۰ نفر) به شیوه تصادفی چند مرحله ای از بین دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی نواحی ۴ گانه شهر اهواز انتخاب شدند. پس از مشخص شدن تعداد کلاس ها (۶۲ کلاس) در مراکز پیش دانشگاهی دختران شهر اهواز (لیست اسامی تعداد افراد محصل هر مرکز به علت ناقص بودن پرونده ها و دفاتر ممکن نبود) از طریق نمونه گیری تصادفی کلاس های نمونه، انتخاب و با استفاده از جدول اعداد تصادفی نیمی از دانش آموزان هر کلاس انتخاب شدند. پژوهشگران ضمن هماهنگی با مسئولین و مدرسین در کلاس ها حضور یافتند و با توزیع مقیاس مقدماتی در بین افراد نمونه (۲۸۸ نفر) از آنها تقاضا کردند تا سوالات را با دقت بخوانند و با صداقت گزینه ای را انتخاب کنند که بیشترین مطابقت را به وضعیت کنونی آن ها دارد و نیز به آن ها گفته شد که نوشتن نام و نام خانوادگی ضرورت ندارد ولی در کلاس هایی که برای باز آزمایی به گونه ای تصادفی انتخاب شده بودند، ذکر شد که ضروری است در صفحه ی اول کدی را یادداشت کنند و این کد را در خاطر نگهدارند تا در مراحل بعدی تحقیق برای انطباق اطلاعات ارائه شده مورد استفاده قرار گیرد. محدودیت زمانی برای تکمیل پرسشنامه در نظر گرفته نشد.

توزیع فراوانی دانش آموزان شرکت کننده در ساخت مقیاس، باز آزمایی و اعتباریابی بر حسب نواحی آموزشی در جدول شماره ۱ و بر حسب رشته تحصیلی در جدول شماره ۲ آورده شده است.

جدول ۱ توزیع فراوانی نمونه ساخت مقیاس، باز آزمایی و اعتباریابی بر حسب نواحی ۴ گانه اهواز

اعتباریابی	باز آزمایی	ساخت مقیاس	
—	۱۳	۶۷	ناحیه ۱
۳۷	۶۷	۷۹	ناحیه ۲
۴۶	—	۱۴۲	ناحیه ۳
۱۷	—	—	ناحیه ۴

جدول ۲ توزیع فراوانی نمونه ساخت مقیاس، باز آزمایی و اعتباریابی بر حسب رشته تحصیلی

اعتباریابی	باز آزمایی	ساخت مقیاس	
۴	۱۴	۱۴	ریاضی
۴۱	۳۲	۱۷۳	تجربی
۵۵	—	۱۰۱	انسانی

برای بررسی پایایی مقیاس سنجش فشارزاهای روانی دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی که براساس تحلیل عوامل ساخته شده بود، از روش همسانی درونی^۱، به کمک آلفای کرونباخ و از روش بازآزمایی استفاده شد که یک ماه بعد، بر روی یک نمونه ۸۰ نفری از نمونه اولیه اجرا گردید. همینطور برای محاسبه اعتبار همزمان همراه با مقیاس فشارزاهای روانی دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی اهواز مقیاس اضطراب^۲ (ANQ) (نجاریان، عطاری و مکوندی، ۱۳۷۴) و مقیاس سنجش نگرانی^۳ (AWI) (نجاریان، تقوایی و شکرکن، ۱۳۷۷) استفاده شد. با بررسی ادبیات مشکلات دانش آموزان و با استفاده از ماده های موجود در مقیاس های سنجش فشارزاهای روانی در دانش آموزان و نوجوانان و ویراستاری این ماده ها در چندین نوبت و همچنین با بررسی مشکلاتی که دانش آموزان این مقطع داشتند، از طریق پرسشنامه باز ابتدایی با ۱۸ سوال کلی که به طور تصادفی بر ۴۰ نفر دانش آموزان ۴ ناحیه اجرا شد، ماده های پرسشنامه مانوشته شد. در نوشتن این ماده ها سعی شد که تا حد امکان متناسب و همخوان با فرهنگ جامعه باشد. در مرحله اولیه تحقیق این پرسشنامه به صورت تصادفی بر ۳۰ دانش آموز مراکز پیش دانشگاهی ۴ ناحیه اهواز اجرا گردید و از آزمودنیها خواسته شد که در مقابل هر یک از ۱۴۹ ماده پرسشنامه یکی از چهار گزینه "هرگز"، "بندرت"، "گاهی اوقات"، "اغلب اوقات"، را انتخاب کنند و ماده های مبهم را با درج علامتی مشخص نمایند که بعد از این مرحله ماده های پرسشنامه به ۱۲۲ ماده کاهش یافت و بعد از آن از اساتید محترم روانشناسی خواسته شد که ماده ها را بررسی و نظر اصلاحی خود را بیان نمایند که در نهایت مقیاسی ۱۰۸ ماده ای به دست آمد. پس از جمع آوری داده های حاصل از تکمیل پرسشنامه ۱۰۸ ماده ای توسط آزمودنی های نمونه اصلی تحقیق (۲۸۸ نفر) فراوانی و درصد فراوانی پاسخ به هر ماده محاسبه شد تا ماده های فاقد قدرت تشخیص بالا، از مجموعه سوالات حذف شوند.

به این منظور برای هر ماده آزمودنیهایی که گزینه هرگز و بندرت را انتخاب کرده بودند در یک دسته (به عنوان پاسخ "خیر") و آزمودنیهایی که گزینه "گاهی اوقات" و "اغلب اوقات" را انتخاب کرده بودند در دسته دیگر (به عنوان پاسخ "بلی") قرار گرفتند. سپس از ملاک تفکیکی ۲۵٪ - ۷۵٪ برای حذف سوالات با قدرت تشخیص پایین استفاده شد، یعنی سوالاتی که کمتر از ۲۵ درصد یا بیشتر از ۷۵ درصد از کل آزمودنیها به آن پاسخ بلی یا خیر داده بودند از مجموعه سوالات حذف شدند (چایلد^۴، ۱۹۹۰؛ کامری^۵، ۱۹۷۳).

با استفاده از این ملاک ۳۱ ماده (از مجموع ۱۰۸ ماده پرسشنامه مقدماتی) حذف گردید. در مرحله بعدی تحقیق تعداد ۷۷ سوال باقی مانده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مقیاس ۳۲ ماده ای ساخته شد. برای ارزیابی مناسب بودن اندازه نمونه (۲۸۸ نفر) از آزمون کفایت نمونه گیری^۶ KMO و آزمون کرویت بارتلت^۷ استفاده شد که نتیجه آزمون KMO برابر با ۰/۷۱ بود که بیانگر کفایت نمونه برداری در حد کاملاً

1. Internal Consistency

2. Anxiety Questionnaire

3. Ahvaz Worry Inventory

4. Child

5. Commery

6. Kaiser – Meyer – Olkin Measure of Sampling Adequacy

7. Bartlett Test of Sphericity

مطلوبی است و نتیجه آزمون کرویت بارتلت نیز از نظر آماری $56.56/24$ است که در سطح $P < 0.001$ معنی دار می باشد.

برای تعیین ساختار عاملی پرسشنامه فشارزاهای روانی مراکز پیش دانشگاهی اهواز^۱ (PSSI)، تحلیل عاملی مورد استفاده قرار گرفت.

با استفاده از آزمون اسکری^۲ ساختار عاملی پرسشنامه مشخص گردید. ماده های نهایی پرسشنامه به شیوه تحلیل مولفه های اصلی^۳ و با استفاده از چرخش آزمایشی^۴ از نوع واریماکس^۵ و همچنین با به کار بردن آزمون نرمال سازی کیسر^۶ و با تعیین نقطه برشی^۷ بار عاملی حداقل 0.45 مورد بررسی قرار گرفت.

برای بررسی پایایی آن از روش همسانی درونی^۸، به کمک آلفای کرونباخ و از روش باز آزمایی استفاده شد که یک ماه بعد، بر روی یک نمونه ۸۰ نفری از نمونه اولیه اجرا گردید.

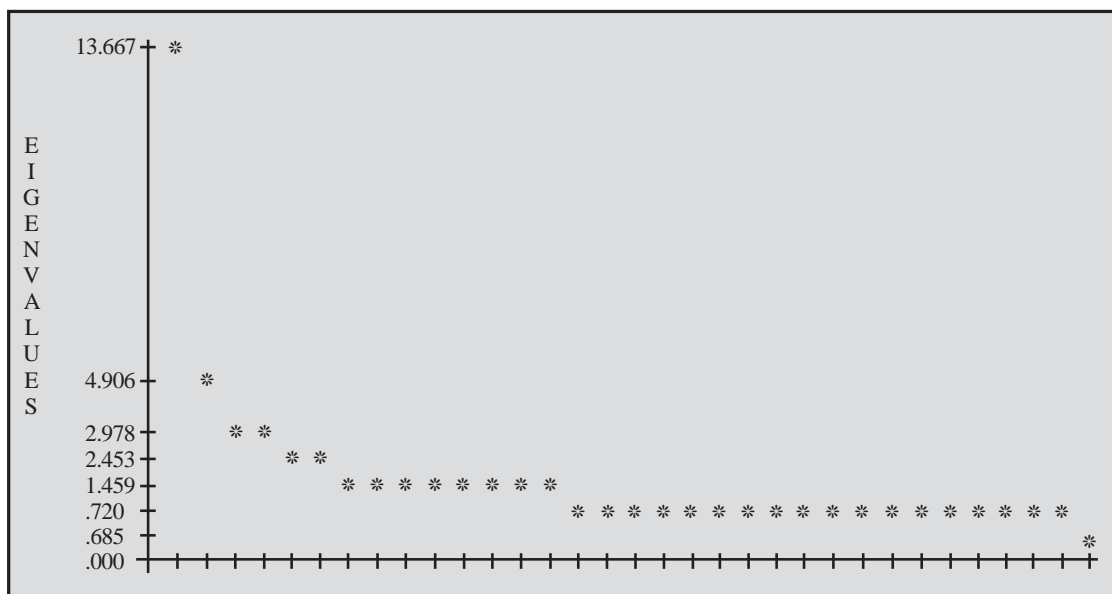
همینطور برای محاسبه اعتبار همزمان همراه با مقیاس فشارزاهای روانی دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی اهواز مقیاس اضطراب^۹ (ANQ) (نجاریان، عطاری و مکوندی، ۱۳۷۴) و مقیاس سنجش نگرانی^{۱۰} (AWI) (نجاریان، تقوایی و شکر کن، ۱۳۷۷) استفاده شد.

یافته های پژوهش

برای تحلیل عاملی پرسشنامه، روش تحلیل مولفه های اصلی و چرخش واریماکس به کار برده شده است. بر پایه شکل ۱ و نتیجه آزمون اسکری، ساختارهای دو عاملی، سه عاملی، چهار عاملی و پنج عاملی مورد مطالعه قرار گرفت. بریسلین^{۱۱} و همکاران (۱۹۷۳) معتقدند، در انتخاب تعداد عامل های یک مقیاس علاوه بر در نظر گرفتن ارزش ویژه، تا حدودی بستگی به نظر پژوهشگر دارد و نمی توان هیچ عامل قطعی برای انتخاب تعداد عامل ها تعیین کرد. او توصیه می کند محقق، خود به آزمون ساختارهای عاملی متعدد بپردازد و بالاخره تعداد عاملی را که مناسب تشخیص می دهد، برگزیند. بعد از بررسی های متعدد، ساختار سه عاملی مناسب تشخیص داده شد. ساختار دو عاملی، شکل کلی از ساختار سه عاملی است که نامگذاری بر آن دشوار می باشد.

کامری (۱۹۷۳) یکی از ویژگی های ضروری هر عامل را وجود حداقل پنج ماده می داند و ساختارهای کمتر از پنج پرسش را مفید نمی داند. در ساختارهای چهار و پنج عاملی، تعداد پرسش ها کمتر از پنج پرسش بود. یکی از دلایل تایید ساختار سه عاملی این است که حداقل تعداد پرسش ها، ۹ ماده در عامل دوم و سوم می باشد.

1. Pre-University Student Stressors Inventory
2. Scree Test
3. Principle Component Analysis
4. Iteration
5. varimax
6. Kaiser Normalization Test
7. Break Point
8. internal consistency
9. Anxiety Questionnaire
10. Ahvaz Worry Inventory
11. Brislin

شکل ۱. آزمون اسکری عامل های پرسشنامه فشارزاهای دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی

به این صورت، ساختار سه عاملی با آزمون نرمال سازی کیسر و ۷ بار چرخش آزمایشی انتخاب شد و بار عاملی هر ماده مشخص گردید. عامل اول، فشارزاهای عمومی مربوط به مدرسه؛ عامل دوم، فشارزاهای مربوط به خانواده و عامل سوم، فشارزاهای مربوط به امتحانات و پرسش کلاسی نامیده شد. لازم به توضیح است که مقدار آیگن عوامل استخراج شده، بالاست، زیرا در بسیاری از تحقیقات به خاطر ضعف ضرایب همبستگی بین ماده ها با عوامل استخراج شده (یعنی بارهای عاملی) به ناچار مقدار آیگن ۱/۵ به عنوان ملاک استخراج، در روش تحلیل عوامل استفاده می شود (کازدین، ۱۹۸۶؛ به نقل از تقوایی).

جدول ۳. مشخصه های ساختار عاملی پرسشنامه فشارزاهای دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی (PSSI)

عوامل	نام عامل	مقدار ویژه	درصد واریانس	تعداد مواد
۱	فشارزاهای عمومی مربوط به مدرسه	۱۳/۶	۱۸/۲	۱۴
۲	فشارزاهای مربوط به خانواده	۴/۹۱	۶/۵	۹
۳	فشارزاهای مربوط به امتحانات و پرسش کلاسی	۳/۲۸	۴/۴	۹

در جدول ۳، سه عامل اصلی با مقادیر ویژه 13.667 ، 4.906 و 2.978 آورده شده است که به ترتیب 18.2% ، 6.5% و 4.4% درصد واریانس متغیر عوامل فشارزای روانی را توجیه می کند. در جدول ۴، ماتریس عاملی چرخش یافته واریماکس پرسشنامه فشارزاهای روانی دختران مراکز پیش دانشگاهی (PSSI) آورده شده است. پرسش هایی که دارای بار عاملی پایین تر از 0.45 بودند از ماتریس کنار گذاشته شدند تا الگوی روشنی به دست آید.

جدول ۴. ماتریس عاملی چرخش یافته واریماکس پرسش نامه فشارزاهای دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی (PSSI)

شماره ماده در مقیاس	ماده های عامل	بارهای عامل ۱	بارهای عامل ۲	بارهای عامل ۳
۱	تحقیر دانش آموزان توسط ناظم و مدیر	۰/۷۱		
۴	کثیف و غیربهداشتی بودن آبخوری و توالت های مرکز	۰/۶۷		
۷	داشتن دبیری بد اخلاق	۰/۶۶		
۱۰	بی تفاوتی مسئولین مدرسه به مشکلات دانش آموزان	۰/۶۶		
۱۳	کیفیت پایین تدریس دبیران	۰/۶۶		
۱۶	برخورد نامناسب برخی دبیران	۰/۶۵		
۱۹	تبعیض بین بچه ها از سوی مدیر و ناظم	۰/۶۰		
۲۲	داشتن دبیری بی نظم	۰/۵۹		
۲۵	تحقیر شدن دانش آموزان توسط دبیر	۰/۵۷		
۲۸	شکسته یا فرسوده بودن میز و نیمکت ها و تابلو	۰/۴۹		
۲۹	عدم دسترسی به منابع مناسب درسی	۰/۴۹		
۳۰	خسته کننده بودن محیط فیزیکی کلاس	۰/۴۸		
۳۱	سخت گیری بیش از حد مسئولین مدرسه در مورد پوشش	۰/۴۷		
۳۲	کمبود دستگاه های خنک کننده	۰/۴۵		
۲	مزاحمت های غیرقابل تحمل اطرافیان		۰/۶۹	
۵	امر و نهی شدن از حد خانواده		۰/۶۹	
۸	درگیری بین اعضاء خانواده		۰/۶۶	
۱۱	مقایسه با دیگران از سوی والدین		۰/۶۳	
۱۴	شلوغ و پر صدا بودن خانه		۰/۶۱	
۱۷	عدم آمادگی در هنگام پرسش کلاسی		۰/۵۱	
۲۰	عدم احترام همکلاسیها نسبت به هم و تحقیر یکدیگر		۰/۵۰	
۲۳	مشکلات مالی و اقتصادی خانواده		۰/۴۸	
۲۶	انتظار والدین برای کمک در کارهای خانه علی رغم درس زیاد		۰/۴۷	
۳	نگرانی برای گذراندن برخی دروس	۰/۷۵		
۶	نگرانی از شکست در امتحانات	۰/۶۵		
۹	ترس از سوال کردن در کلاس	۰/۶۱		
۱۲	بی خوابی به هنگام امتحانات	۰/۵۸		
۱۵	کاهش وزن در ایام امتحانات	۰/۵۶		
۱۸	احساس اضطراب هنگام ورود به کلاس	۰/۵۰		
۲۱	اضطراب ناشی از رویت برنامه امتحانی	۰/۵۰		
۲۴	نگرانی درباره وضعیت زندگی پس از فارغ التحصیلی	۰/۵۰		
۲۷	کم شدن اشتها به هنگام امتحانات	۰/۴۹		

پایایی این مقیاس از دو روش باز آزمایی و همسانی درونی سنجیده شده است. ضرایب باز آزمایی به دست آمده برای عامل اول ۰/۸۰، برای عامل دوم ۰/۸۶، عامل سوم ۰/۷۴ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۱ می باشد که همگی این ضرایب رضایت بخش می باشند.

محاسبه پایایی مقیاس فشارزاهای روانی دانش آموزان پیش دانشگاهی (PSSI) از طریق روش همسانی درونی و از ضریب آلفای کرونباخ نیز بهره گرفته شده است که میزان آن برای عامل اول، ۰/۸۸، عامل دوم ۰/۸۴ و عامل سوم ۰/۸۰ و برای کل پرسشنامه ۰/۹۰ می باشد که همگی این ضرایب نیز رضایت بخش می باشند.

برای اعتبار این مقیاس به طور همزمان از دو مقیاس استفاده گردید.

مقیاس اضطراب (ANQ): این مقیاس توسط نجاریان و همکاران (۱۳۷۴) ساخته شده است که به وسیله روش تحلیل عوامل ۲۰ ماده استخراج گردید. مقدار آیینگن یا مجموع مجدورات بار عاملی (و درصد واریانس قابل توجیه) ۱۱/۳۰ (۰/۲۷) می باشد. نمونه هنجاری این پژوهش ۵۲۸ آزمودنی (۲۱۸ آزمودنی دختر و ۲۵۰ آزمودنی پسر) به طور تصادفی از دانشگاه های آزاد اسلامی، شهید چمران اهواز، علوم پزشکی و پیام نور اهواز انتخاب شدند. پایایی آن از طریق باز آزمایی در دو نوبت (آزمون-آزمون مجدد) برای کل آزمودنی ها ۰/۷۸، آزمودنی های دختر ۰/۹۰ و آزمودنی های پسر ۰/۵۴ به دست آمد و ضرایب آلفای کرونباخ برای کل آزمودنی ها ۰/۹۰، برای آزمودنی های دختر ۰/۹۱ و برای آزمودنی های پسر ۰/۸۹ بود. برای سنجش اعتبار این آزمون از اجرای همزمان مقیاس ANQ و پرسشنامه اضطراب و افسردگی بیمارستانی HADS^۱ (زیگموند و اسنیت^۲، ۱۹۸۲) و همین طور به طور همزمان از پرسشنامه شخصیت چند وجهی مینه سوتا MMPI^۳ (هاتاوی و مک کینلی^۴، ۱۹۶۷) استفاده گردید که همگی ضرایب در سطح ۰/۰۱ معنی دار می باشند.

مقیاس نگرانی (AWI): این مقیاس باروش تحلیل عوامل توسط نجاریان و همکاران (۱۳۷۷) ساخته شده است و ۲۰ ماده به دست آمده است. مقدار آیینگن یا مجموع مجدورات مقادیر بار عاملی (و درصد واریانس قابل توجیه) توسط تک عامل استخراج شده ۹/۶۴ (۱۷/۹) می باشد. نمونه هنجاری شامل ۴۹۳ آزمودنی (۲۵۱ دختر و ۲۴۱ پسر و نفر نامشخص) بوده که به شیوه تصادفی از بین دانشجویان رشته های مختلف دانشگاه آزاد اسلامی اراک انتخاب شده بود. پایایی آن از طریق باز آزمایی برای کل آزمودنی ها ۰/۷۱، برای دختران ۰/۶۵ و برای پسران ۰/۸۰ می باشد و برای سنجش همسانی درونی آلفای کرونباخ برای کل آزمودنی ها ۰/۸۹، آزمودنی های دختر ۰/۹۰، آزمودنی های پسر ۰/۹۰ می باشد. برای سنجش اعتبار این پرسشنامه، از مقیاس سردردهای میگرنی MHQ^۵ (زاهدی فر، ۱۳۷۵)، مقیاس

1. Hospital Anxiety-Depression Scale

2. Zigmond and Snaith

3. Multiple Minnesota Personality Inventory

4. Hathaway & Mckinley

5. Migraine Headaches Questionnaire

SCL-90-R (دراگوتیس، لیمن و کووی، ۱۹۷۳) و خرده مقیاس مرور ذهنی ECQ^۲ (راجر ونجاریان^۳، ۱۹۸۸) استفاده گردید.

جدول ۵. ضرایب همبستگی میان عوامل پرسشنامه فشارزاهای روانی دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی با مقیاس های اضطراب و نگرانی آورده شده است.

مقیاس فشارزها	عامل اول	عامل دوم	عامل سوم	کل پرسشنامه
مقیاس اضطراب	۰/۲۰*	۰/۳۹**	۰/۵۰***	۰/۴۶***
مقیاس نگرانی	۰/۰۸	۰/۴۶***	۰/۴۰***	۰/۴۰***

**P < ۰/۰۱   ***P < ۰/۰۰۱   * P < ۰/۰۵

همانگونه که در جدول شماره ۵ ملاحظه می گردد به جز عامل اول پرسشنامه فشارزاهای روانی دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی با پرسشنامه نگرانی، بقیه ضرایب حداقل در سطح ۰/۰۵ معنی دار می باشند.

به منظور نمره گذاری این مقیاس برای هر یک از چهار گزینه "هرگز"، "به ندرت"، "گاهی اوقات"، "اغلب اوقات" به ترتیب مقادیر ۰، ۱، ۲، ۳ در نظر گرفته شد و با جمع امتیازات هر فرد، مقدار فشاری را که وی متحمل می شود به دست آورده می شود.

بحث و نتیجه گیری

به دلیل تاثیر مخرب فشارزاهای روانی دانش آموزان بر بهداشت روان آنان (روزر، ایکلس و استروبل^۴، ۱۹۹۸؛ وندی و گری^۵، ۲۰۰۸) موفقیت و پیشرفت تحصیلی (مارکوس، ساندرس و ریو^۶، ۲۰۰۱؛ فردریکز، بلومن فلد، پاریس^۷، ۲۰۰۴) و انگیزه دانش آموزان (باتیستیک، سولومون، کیم، واتسون و اشناپ^۸، ۱۹۹۵؛ گودنو و گرادی^۹، ۱۹۹۳)، لازم است عوامل فشار در دانش آموزان شناسایی و در جهت کاهش آنها تلاش لازم مبذول گردد.

در این پژوهش با استفاده از تحلیل عوامل پرسشنامه ای کوتاه موسوم به PSSI ساخته شد که سه عامل فشارزا را در دانش آموزان دختر مراکز پیش دانشگاهی اهواز شناسایی نمود. عامل اول فشارزاهای عمومی مربوط به مدرسه (شامل بد رفتاری های مدیر، ناظم، معلم و شرایط فیزیکی مدرسه) که ۱۸/۲٪ از تغییرات پرسشنامه فشارزها را تبیین می کند. تحقیقات دیگر نیز نشان داده اند که تبعیض (پاسکو

1. Derogatis, Lipman & Covey
2. Emotion Control Questionnaire
3. Roger & Najarian
4. Roeser, Eccles & Strobel
5. Wendy & Gary
6. Marcus, Sanders & Reio
7. Fredricks, Blumenfeld & Paris
8. Battistich, Solomon, Kim, Watson & Schnap
9. Goodenow & Grady

و ریچمن^۱، (۲۰۰۹) بد رفتاری معلم (اکایاشی، شیمادا، نیوا و موریاتومی، ۱۹۹۲) محیط آموزشگاه (وسترمن، گراندی، اُکانتو و ارسکینگ^۲، ۱۹۹۳) از عوامل فشارزایی است که دانش آموزان به آن اشاره نموده اند.

مدرسه به عنوان یک مرکز آموزشی و اجتماعی در پرورش رشد روانی - جسمی و شخصیتی دانش آموز نقش مهمی ایفا می کند. در مدرسه نوجوانان دختر و پسر ناگزیرند علاوه بر فعالیت های تحصیلی خود با موضوعاتی مانند: محیط های تازه، روابط اجتماعی با همسالان، رقابت و مقررات انضباطی مدرسه، سازگاری یابند. انتظارات نامعقول و برخورد اهانت آمیز با دانش آموز بر عملکرد تحصیلی و سازگاری وی تأثیر مخرب خواهد داشت. مقررات انضباطی مدرسه، رفتار دبیران و مسئولان مدرسه، نامناسب بودن سطح کمی و کیفی مرکز آموزش، به خصوص در دوره ای که دانش آموز برای ورود به دانشگاه آماده می شود، ناکام کننده خواهد بود. محیط های آموزشی که دارای محیط سرد و خشک، غیر قابل اعتماد و ترس آور باشد، بهداشت روانی دانش آموزان را تحت تأثیر خود قرار می دهد.

عامل دوم فشارزاهای مربوط به خانواده می باشد که ۶/۵ درصد از تغییرات پرسشنامه PSSI را تبیین می کند. تحقیقات بسیاری نیز خانواده آشفته و مشکلات خانوادگی را فشارزا تلقی نموده اند (او آکس، جکسون و هنریکسون^۳، ۱۹۹۸؛ سافرو و پونیزوسکی^۴، ۱۹۹۶؛ بیزلی و کرنی^۵، ۱۹۹۶؛ فریدمن و وب^۶، ۱۹۹۵). خانواده به طور مستقیم یا غیر مستقیم، دانش آموز را برای کسب نمره و سازگاری با محیط مدرسه تحت تأثیر قرار می دهد. مسائل و مشکلات موجود در خانواده، از جمله: سطح انتظارات، ازدحام، آشفته گی و سخت گیری بیش از حد خانواده، از جمله عوامل فشارزا برای نوجوانان است. خانواده هایی که ارتباط صمیمانه بیش تر و کشمکش کمتری دارند، زمینه ساز سلامت روان و پیوستگی روان شناختی - عاطفی نوجوان خواهند بود.

عامل سوم فشارزاهای مربوط به امتحانات و پرسش کلاسی است که ۴/۴ درصد تغییرات پرسشنامه فشارزاهای دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی را تبیین می کند. تحقیقات دیگر نیز اذعان دارند که امتحانات از فشارزاهای عمده ای هستند که دانش آموزان با آنها روبرو می باشند. (شاکلا، ورماء، تانسون و خانان^۷، ۱۹۹۴؛ کودا، راگ برگ و پالاسک^۸، ۱۹۹۳؛ مواموندا^۹، ۱۹۹۳). از جمله فشارزاهای دوران تحصیل امتحانات و پرسش کلاسی است که باحالات دل شوره، نگرانی و ترس همراه است. افزون بر این، اگر امتحانات مکرر و فشرده، ناگهانی، سرعتی، همراه با تهدید یا نمره منفی باشند، نگرانی و اضطراب امتحان را افزایش می دهند. یکی از دلایل این اضطراب، نتیجه امتحان است. نمره، رفتار معلم و دانش

1. Pascoe & Richman
2. Westerman, Grandy, Ocanto & Ersking
3. Oaks, Jackson & Henriksen
4. Safro & Ponizosky
5. Beasley & Kearney
6. Friedman & Webb
7. Shakla, Verma, Tanson & Khanna
8. Kuda, Ruggeberg & Palussek
9. Mwmwenda

آموز و گاهی آینده دانش آموز را تحت تأثیر قرار می دهد و به همین دلیل، ایجاد نگرانی می نماید. این نگرانی ها نیز سبب اشکال در تمرکز می شوند و عملکرد دانش آموز را مخدوش می سازند. نگرانی های مداوم، سلامت روانی نوجوان را به گونه ای مخرب تحت تأثیر قرار می دهد. به همین دلیل، لازم است امتحانات و پرسش کلاسی در فضایی آرام و به دور از تهدید انجام گیرد و از سرنوشت ساز بودن و تأکید بیش از حد بر آن، کاسته شود.

پژوهش هایی که مشابهاً در ایران صورت گرفته بود بر دانش آموزان دبیرستانی و دانشجویان بوده است. در تحقیق حاضر اگرچه نمونه ما جزء دانش آموزان محسوب می شود، ولی در دوره پیش دانشگاهی به دلیل حساس بودن برای ورود به دانشگاه، فشردگی دوره، حجم زیاد دروس، امتحانات مکرر، سنگینی دروس و سرنوشت ساز بودن موفقیت در این دوره، متفاوت با دبیرستان یا دانشگاه می باشد. مولفه های به دست آمده در تحقیقات ظریفیان یگانه (۱۳۷۳) و کجباف نژاد (۱۳۷۵) که شامل فشارزاهای تحصیلی و غیر تحصیلی می باشد و تقریباً مشابه با تحقیق حاضر است. با این تفاوت که در تحقیق حاضر فشارزاهای تحصیلی را در قالب دو عامل فشارزاهای عمومی مربوط به مدرسه و فشارزاهای مربوط به امتحانات و پرسش کلاسی (عامل اول و سوم) آورده شده و فشارزاهای غیر تحصیلی در این پژوهش، با نام فشارزاهای مربوط به محیط خانواده آورده شده است. تحقیق پولادی ری شهری (۱۳۷۴) بر دانشجویان صورت گرفته و به مقتضای محیط دانشگاه، دغدغه هایی از جمله: خوابگاه، گرفتن مدرک تحصیلی ماهیتاً این پژوهش را از پژوهش حاضر جدا می سازد، ولی عامل های شرایط تحصیلی و محیط آموزشی در پژوهش پولادی ری شهری (۱۳۷۴) تقریباً مشابه با عامل اول و سوم تحقیق حاضر می باشد.

منابع

- پولادی ری شهری، اله کرم (۱۳۷۴)، بررسی رابطه عوامل فشارزای روانی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه شهید چمران اهواز با عملکرد تحصیلی آنان. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- زاهدی فر، شهین (۱۳۷۵). ساخت و اعتبار یابی پرسشنامه پرخاشگری و بررسی رابطه آن با افسردگی، الگوی شخصیتی رفتار تیپ الف و سردردهای میگرنی در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- ظریفیان یگانه، محمود (۱۳۷۳)، ساخت و اعتبار یابی پرسشنامه ای برای سنجش فشارهای وارده بر دانش آموزان پسر سال اول دبیرستان های مناطق آموزشی ۳ و ۱۲ تهران به وسیله تحلیل عوامل و رابطه فشارهای روانی با عملکرد تحصیلی آنان. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی. دانشگاه شهید چمران اهواز.
- کجباف نژاد، هادی (۱۳۷۵). ساخت و اعتبار یابی پرسشنامه ای برای سنجش رویدادهای فشارزای زندگی وارده بر دانش آموزان پسر دبیرستانی شهرستان اهواز و بررسی رابطه این عوامل فشارزا با عملکرد تحصیلی آنان. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- نجمیان، بهمن؛ تقوایی، داوود و شکرکن، حسین (۱۳۷۷). ساخت و اعتبار یابی مقیاس AWI برای سنجش نگرانی. مجله علوم انسانی. زمستان ۷۶ و بهار ۷۷، صص ۶۰-۴۲.
- نجمیان، بهمن؛ عطاری، یوسف، علی و مکوندی، بهنام (۱۳۷۴). ساخت و هنجاریابی مقیاس اضطراب. ANQ مجله پژوهشی دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی اهواز، دانشگاه شهید چمران اهواز، صص ۲۱-۴۷.
- همائی، رضوان (۱۳۷۹). بررسی رابطه فشارزاهای روانی دختران مراکز پیش دانشگاهی اهواز با سلامت روانی با توجه به نقش تعدیل کننده سرسختی روان شناختی در آنها. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- Anda, D.D., Baroni, S., Boskin, L., Buchwald, L., Morgau, J., Ow, J., Gold, J.S., & Weiss, R. (2000). Stress, Stressors and Coping highschool students. *Children and Youth Services Review*, 22(6), 441 – 463.
- Ann, R.L. (2006). Using the Adolescent Stress Identification Inventory (ASII). To identify stress in Grade 10 and 11 Girls, at a Private highschool in Johannesburg. *Research Report – school of Education 2005 -2006*.
- Arthur, M.W., Hawkins, J.D., Pollard, J.A., Catalano, R.F., & Baglioni, A.J.(2002). Measuring risk and Protective factor for substance use, delinquency, and other adolescent Problem behaviors. *Evaluation Review* , 26, 575 – 601.
- Aunola, K., Statin, H., & Nurmi, J.E. (2000). Parnting Style and adolescent achievement Strategies. *Journal of Adolescence*, 23, 205 – 222.

- Battin – pearson , S., Newcomb, M.D., Abbot, R.D., Hill, K.G., Catalano, R.F., & Hawkins, J.D. (2000). Predictors of early highschool dropout: A test five theories. *Journal of Educational Psychology*, 92, 568- 582.
- Battistich, V., & Hom, A. (1997). The Relationship between students' Sense of their school as a community and their involvement in problem behaviors. *American Journal of public Health*, 87, 1997- 2001.
- Battistich, V., Solomon, D., Kim, D., Watson, M., & Schnaps, E. (1995). Schools as communities, Poverty. Levels of student populations, and students' attitudes, motive and performance: A multilevel analysis. *American Educational Research Journal*, 32, 627- 658.
- Beasley, J.F., & Kearney, C.A. (1996). Source agreement in assessing youth stress and negative affectivity: new evidence for an old problem. *Journal of Anxiety Disorders*, 10(6), 465- 475.
- Brislin, R.W., Lonner, W.J., & Thorndik, R.M. (1973). *Cross cultural research methods*. New York: Wiley and Sons.
- Brown, R., & Evans, W.P. (2002). Extracurricular activity and ethnicity: Creating greater school connection among diverse student populations. *Urban Education*, 37, 41- 58.
- Byrne, B.A., Haddock, C.K., & Poston, S.C. (2002). Mid American Heart Institute: parenting style and adolescent smoking. *Journal of Adolescent Health*, 6, 418 – 425.
- Castillo, L.G., Cano, M.A., Chen, S.W., Bluckey, R.T., & Olds, T.S. (2008). Family conflict and intergroup marginalization predictors of Acculturative stress in Latino college students. *International Journal of Stress Management*, 15(1), 43- 52.
- Child, D. (1990). *The essential of factor analysis*. London: Holt, Rinehart and Winston.
- Commerly, A.L. (1973). *A first course in factor analysis*. Academic Press: New York.
- Crandall, C.S., Preisler, J.J., & Ausprang, J. (1992). The impact of daily stress on health and mood: Psychological and social resources as mediators. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 489- 495.
- Derogatis, L.R., Lipman, R.S., & Covey, L. (1973). SCL90: An outpatient psychiatric rating scale. *Psychopharmacological Bulletin*, 9, 13- 27.
- Dornbusch, S.M., Erickson, K.G., Laird, J., & Wong, C.A. (2001). The relation of family and school attachment to adolescent deviance in diverse groups and communities. *Journal of Adolescent Research*, 16, 396-422.
- Fanshaw, J.P., & Burnett, P.C. (1991). Assessing school related stressors and coping mechanisms in adolescents. *British Journal of Educational Psychology*, 61(1), 92- 98.
- Fredricks, J.A., Blumenfeld, P.C., & Paris, A.H. (2004). School engagement: potential of the concept, state of evidence. *Review of Educational Research*, 74, 59- 109.
- Friedman, M.L., & Webb, A.A. (1995). Family health and mental health six years after economic stress and unemployment. *Issues in Mental Health Nursing*, 16(1), 51- 66.
- Goldstein, M., & Heaven, P. (2000). Perception of the family delinquency and emotional adjustment among youths. *Journal of Personality and Individual Differences*, 20, 116-1178.
- Goodenow, C., & Grady, K. (1993). The relationship of school belonging and friends values to academic motivation among urban adolescent students. *Journal of Experimental Education*, 62, 60- 71.
- Grant, K. E., Compas, B.E., Thrum, A. E., McMahon, S.D., Gipson, P. Y., Campbel, A. J., Krochock, K., & Westerholm, R.I. (2000). Stressors and child and adolescent psychopathology: Evidence of moderating and mediating effects. *Clinical Psychology Review*, 26(3), 257-283.
- Griffin, K.W., Botvin, G.J., Scheier, L.M., Doyle, M.M., & Williams, C. (2002). Common pre-

- dictors of cigarette smoking, alcohol use , aggression , and delinquency among inner city minority youth. *Addictive Behaviors* , 28 , 1141 – 1148 .
- Hathaway,S.R.,& Mckinley ,J. (1967) .Minnesota Multiphasic Personality Inventory:Manual for administration and scoring.Psychological corporation:New York.
- Howkins , J.D. , Guo , J . , Hill , K.G. , Battin – pearson, S . ,& Abbott , R.D.(2001). Long – term effects of the seattle social development intervention on school bonding trajectories. *Applied Developmental Science* , 5 , 225-236.
- Kaiseler , M. , Polman , R.,& Nicholls , A . (2006) . mental toughness, stress , stress appraisal , coping and coping effectiveness in sports. *Personality and Individual Differences* . , 47 , 728-733.
- Katz , L.F. , & Gottman, J. M. (1993) . pattern of marital conflict predict childrehs internalizing and externalizing behaviors. *Developmental psychology*, 29 , 940-950.
- Kearney , G .A . , Drabman, R.S.,& Beasley , G.F. (1993) . The trials of childhood : the development , reliability , and validity of the Daily life stressors scale. *Journal of Child and Family Studies*, 2(4) , 371-388.
- Keogh, E. , Bond , F.W., Freach , C.C. , Richard, S.A.,& Davis , R.(2004) . test anxiety , susceptibility to distraction and examination performance. *Anxiety , Stress & Coping* , 17 , 241-252.
- Kuda, M., Ruggeberg , J .,& Palussek , R. (1993). Self – Concept and ideal self-Conception the Gissen test of students in East and West Germany. *Psychother–Psychosom-Medpsychology*, 43 , 439- 445.
- Many, M . , & Many , W.(1975) . The relationship between self-steem and anxiety in grade four through eight. *Educational and Psychological Measurement*, 35 , 1017-1021.
- Marcus, R.F., & Sanders –Reio , J.(2001). The in fluence of attachment on social completion. *School Psychology Quarterly*, 16, 427-444.
- Mette , M. , Aancs , M . , Mittelmark , B. ,& Hetland , J . (2010) . interpersonal stress and poor health : The mediating role of loneliness. *European Psychology*, 15 (1), 3-11.
- Mwmwenda, T . (1993) . Gender Differences in test Anxiety among south African university students. *Perceptual and Motor Skills* , 76. 554.
- Najarian , B., & Ali Akbari Dehkordi , M.(2003) . Construction and validity of a scale for the measurement of Ahvaz Payame Nour Stressors. *Journal of Education and Psychology* , 10(1-3) , 125- 144.
- Oaks , C.H., Jackson , T. ,& Henriksen , L . (1998). The autho-ritative . Parenting index : Redacting health risk behavior among children and youth. *Health Education and Behavior*, 25, 319-337.
- Okayasn,T., Shimada,H., Niwa , Y., & Moriyatomi , N. (1992) . The Relationship between evaluation of school stressors and stress responses in junior high school student. *School of Human Sciences* , Waseda university : Saitama.
- Pascoe , E.A., & Richman , L.S.(2009). Perceived Dis-crimination and health: A meta Analytic. *Review Psychological Bulletein* , 135 , 531-554.
- Resnick , M. D., Bearman , P.S ., Blum ,R .W ., Bauman ,K. E., Harris ,K .M., & Jones ,J.(1997). Protection adolescents from the national longitudinal study of adolescent health. *Journal of the American Medical Association*,278,823-832.
- Roeser , R., Eccles , J.S., & Strobel , K. (1998) . Linking the study of schooling and mental health: Selected Issues and empirical illustrations at the level of individual. *Educational Psychologist* , 33, 153 -176.
- Roger, D., & Najarian ,B.(1989). The constraction and validation of a new scale for measuring emotion control. *Personality and Individual Differences* ,10(8),845-853.

- Rosenfeld , L.B. , Richman , J . M ., & Bowen , G.L . (1998). Low social support among at risk adolescents. *Social Work in Education* , 20 ,245-260.
- Safro,S. , & Pohizovsky , A . (1996). The relationship between self-rating and mothers ratings of behavioral problems among recent adolescent migrants to Israel. *Child and family behavior therapy*. 18(4),41-48.
- Shukla , N. , Verma, N. S. , Tanson , S.N., &Khanna , D.N. (1993) . Exarniation stress in medical student astudy. *Indian J-Med-Sci* , 47, 264-266.
- Weitzal , M . L . , & Mccahon , C . P . (2008). Stressors and supports for baccalaure nursing students completing an Accelerated program. *Journal of Professional Nursing*, 24 (2) , 85-89.
- Wendy , D ., &Gary , J . (2008). Work strain , Health , and Absenteesim : A meta- Analysis. *Journal of Occupational Health Psychology*, 13., 293- 318.
- Westerman, G.H., Grandy, T.G., Ocanto, R.A., &Ersking, C.G. (1993). Perceived sources of stress in the dental school environment. *J- Dent- Fduc*, 57, 225- 731.
- Williams, J.H., Ayers, C.D., Abbott, R.D., Hawkins, J.D.,& Catalano, R.F. (1999). Racial differences in risk factors for delinquency and substance use among adolescents. *Social Work Research*, 23, 241- 256.
- Zigmond ,A.S.,& Snaith ,R.P.(1983).The Hospital Anxiety and Depression Scale. *Acta Psychiatric Scandinavia* ,67, 391-370.

Developing and Validation of Pre-University Student Stressors Inventory

* R. Homaii

** B. Najariyan

Abstract

The aim of study was to develop , validate ,and determine the factor structure of a questionnaire for assessing students stressors to pre-university. 288 studnts were chosen through multiple steps random sampling from 4 regions of Ahvaz and completed the questionnaire .Data were analyzed with Correlation design and through exploratory and factor analysis, principle component analysis , Varimax rotation , and Cronbach`s alpha . principle component analysis reveale Pre-university Students Stressors Inventory (PSSI) consists of three factors : general stressors of school ,family stressors , examination stressors. Cronbach`s and test-retest was satisfactory for all parts of questionnaire : general stressors ,family of stressors and examination of stressors. Pre-University Student Stressors Inventory(PSSI) could be used as a valid instrument for assessing stressors in pre-university students.

Keywords: Validation , Stressors

---

* Faculty member, Ahvaz Branch , Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

** Faculty member, Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله